

Emperyalizm, Asker Darbeler ve Liberallerimiz 2

2012-12-05 10:49:00

Gözlerimizi doğuya doğru çevirdiğimizde ise Barack Obama ve kliğinin yönetimi döneminde ABD'nin dikkatini daha kararlı bir biçimde Uzakdoğu üzerinde yoğunlaştırdığını ve Çin sosyal-emperyalistleriyle bir savaşa hazırlandığını görüyoruz. 2011 yılında gündemi daha çok Ortadoğu/ Kuzey Afrika bölgesi ve bu bölgedeki olaylar işgal etti. Ancak 2011 yılı, giderek sadece ekonomik alanda değil, asker alanda da güçlenen ve daha geniş nüfuz alanları, hammadde kaynakları ve pazar alanları arayan Çin ile hlihazırda biricik süper devlet konumunda olan, ama artık "batmakta olan bir güneş" sayılması gereken ABD arasındaki çelişmelerin keskinleşmesine de tanıklık etti. ABD Japonya, Güney Kore, Tayvan, Filipinler, Vietnam, Avustralya gibi devletlerle asker işbirliğini geliştirerek ve bölgeye daha çok savaş gemisi yollayarak Çin'in kuşatmaya ve Pekin'in Güney Çin Denizi'nde yeni keşfedilen petrol ve doğal gaz yataklarını kullanmasını önlemeye çalışıyor. Çin-ABD çekişmesi, daha çok Uzakdoğu bölgesinde yoğunlaşmasına rağmen, başka yerlerde de sürüyor. G. W. Bush klığı döneminde kurulan, ama Barack Obama klığı döneminde gerçek bir güç haline getirilen AFRICOM'un (=Afrika Komutanlığı) esas işlevi, bu kıtanın hammadde kaynaklarından yararlanan Çin'in bu kıtadaki nüfuzunu kırmaktan başka bir şey değil. Aslına bakılacak olursa, Fransa, Britanya ve ABD'nin Mart 2011'de Libya'yı bombalamaya başlamaları ve Güney Sudan'ın Temmuz 2011'de Sudan'dan ayrılarak bağımsız bir devlet haline gelmesi, Washington'un bir dizi Afrika ülkesine küçük sayıda da olsa asker birlikler göndermesi olayları vb. işte bu çekişmeyle bağlantılıdır.

Son olarak bu bağlamda Mehmet Altan'ın görüşlerine yer vereceğim. Mehmet Altan da ağırlıklı olarak ülke-içi gündem üzerinde yoğunlaşan bir akademisyen ve yazar. Mehmet Altan, dış politika konusuna girdiği ender yazılarından birinde, yani 16 Ocak 2009 tarih ve "NATO'nun dönüşü" başlıklı yazısında

aynen şöyle diyordu:

"NATO kurulduğunda Sovyet'lere karşı en vurucu ölüm makinesi, Soğuk Savaş'ın en keskin kılıcıydı...

"Sovyet'lerin çökmesi ardından nitelik değiştirdi...

"Nitelik değişimin en şaşırtıcı virajı ise 1998 yılında, NATO ellinci kuruluş yılını kutlarken yaşandı... Örgüt, demokrasiyi korumayı' da temel hedefi haline getirdi... Kendi halkına eziyet eden Miloseviç'in ülkenin hükümdarlık' hakkına pabuç bırakılmadan NATO tarafından devrilmesi bu açıdan bir milattır..."

Aslında burada dile getirilen "görüşler" yanıtlanmayı değil, sadece sergilenmeyi hak ediyorlar. Yugoslavya'ya karşı gerçekleştirilen tartışmalı NATO operasyonunu şimdilik bir yana koyarak bazı olguların anımsamakta ve anımsatmakta yarar var. Her şeyden önce Mehmet Altan'ın, 1998'e kadar "en vurucu ölüm makinesi" olan, Türkiye'de içinde olmak üzere bir dizi Avrupa ülkesinde görünürde "Sovyet işgali tehlikesi"ne, ama aslında bu ülkelerde işçi sınıfı hareketine ve ilerici güçlere karşı değişik isimler altında ve bir bölümü asker darbe hazırlığı yapan Gladyo/ Kontrgerilla örgütleri kurmuş olan ABD'nin ve bazı üyeleri onunla omuz omuza Vietnam, Laos ve Kamboçya halklarına karşı savaşmış ve bir jenosid gerçekleştirmiş olan NATO'nun nasıl bir mucizeyle ve hangi "büyülü süreç"lerden geçerek bir "demokrasiyi koruma" örgütüne dönüştüğünü açıklaması gerekirdi. O, böylesi bir entellektüel uğraşa girişir girişmez, kendi hayalinde kurduğu kumdan şatoların yıkıldığını görecektir. NATO'yu oluşturan devletlerin sınıfsal, ekonomik ve siyasal yapılarında Soğuk Savaş öncesi ve sonrası dönemler itibarıyla herhangi bir radikal değişiklik olmadığına ve bu ülkelerin hepsinde aynı gerici egemen sınıf iktidarda olmaya devam ettiğine göre Altan'ın tezinin hiçbir ciddi bilimsel temeli yoktur ve olamaz.

İkincisi NATO denen saldırgan asker paktın patronu, lideri ve hatt ruhu ABD olduğuna göre Mehmet Altan'ın, eskiden "Sovyet'lere karşı en vurucu ölüm makinesi" olan NATO'nun şimdi "demokrasiyi korumayı" temel hedefi haline

getirdiğini söylemek, aslında bu dönüşümü ABD'nin de yaşadığını söylemek demektir. Doğrusu, böyle bir görüşü ileri sürmenin, sürebilmenin "büyük bir cesaret işi" olduğunu kabul edebilirim. Ama bu, ancak dünyada olup bitenden haberi olmayan koyu cahil kimselere, ABD ve NATO'nun iflah olmaz hayranlarına, güce tapanlara ya da subjektivizmin batağında boğulanlara özgü bir "cesaret" olabilir.

Dahası, sadece NATO değil, Mehmet Altan başta gelmek üzere liberallerimizin yere göğe sığdıramadığı ve demokrasinin tartışma götürmez modeli saydığı Avrupa Birliği ülkeleri acaba demokratik değerlere ne denli sahip çıkıyorlar? Russia Today gazetesinin 23 Mart 2012 tarihli sayısında yer alan bir haber, Mehmet Altan'ın ve onun gibi düşünenlerin AB tekeleci burjuvazisine ilişkin pembe hayallerinin ne denli boş ve gerici bir nitelik taşıdığını gösteriyor. " 'Shame': Russia slams soft EU stance on Nazism" / "Utanç verici: Rusya AB'nin Nazizm konusundaki yumuşak tavrını iletliyor" başlıklı yazıda şöyle deniyordu:

"Rusya Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği üyesi ülkelerinin çoğunun, pro-Nazi gösteriler yapılmasına ve Nazizmin yüceltilmesine karşı bir BM karar tasarısına destek vermeyi reddetmelerinden ötürü üzüntü duyduğunu bildirdi.

"Rusya 2005 yılından bu yana BM Genel Kurulu'na bir anti-Nazizm karar tasarısı sunmaktadır. Bir çok ülke, şaşırtıcı bir biçimde bu karar tasarısı karşısında çekimser oy kullanmakta ya da onu tümüyle reddetmektedir.

(Rusya- G. A.) Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, "BM Genel Kurulu her yıl, bizim taslağımızı esas alan bir karar tasarısı sunmakta, fakat AB üyesi ülkelerin büyük çoğunluğu bu karar tasarısını desteklememektedir. Bence bu yüz kızartıcı bir tavidir" dedi.

Rus bakan daha sonra, Nuremberg Duruşmalarının kararlarının bir sona eriş tarihi olmadığını söyledi.

Burada Mehmet Altan'a ve onun gibi düşünenlere, "Soğuk Savaş"-sonrası döneme ilişkin bazı olgularıda yer ve tarih vererek anımsatmak gerekiyor.

*Saddam Hüseyin kliginin, 2 Ağustos 1990'da Kuveyt'i işgal etmesinin ardından Irak'a saldıran ABD ve bağlaşıkları, sadece Irak kuvvetlerini Kuveyt'ten çıkarmakla kalmadılar. Irak ordusunun yanısıra Iraklı sivilleri de hedef alan "kurtarıcılar" 25,000 kadar Iraklı askerin ve 4,000 kadar Iraklısivilin ölümüne yol açtılar. Onlar ayrıca, ülkenin sanayisi ve altyapısını hemen hemen tümüyle yokettiler. ABD ve bağlaşıklarının savaşuçakları elektrik istasyonlarını, rafinerileri, petrokimya komplekslerini, telekomünikasyon merkezlerini, köprüleri, yolları, demiryollarını, lokomotifleri, radyo ve TV istasyonlarını, çimento fabrikalarını, alüminyum, dokuma, elektrik kablosu ve tıbbi malzeme üreten fabrikaları sistemli bir biçimde bombaladılar.

*Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesinin hemen ardından BM "Güvenlik" Konseyi 6 Ağustos 1990'da Irak'a Mart 2003'de Irak'ın yeniden işgaline kadar sürecek olan bir ambargo uygulamaya başladı. UNICEF'in rakamlarına göre bu ambargo ve ekonomik yaptırımlar kararları, önemli bölümü çocuk olan 1 milyon dolayında işçi ve emekçinin ölümüne neden olan sessiz bir jenosid yaşanmasına yol açacaktı.

*1991'de, demokratik bir seçim sonucu Haiti devlet başkanlığına seçilen Jean-Bertrand Aristide, aynı yıl Haiti ordusunun CIA tarafından desteklenen bir asker darbesiyle devrildi. Bu darbeyi, Aristide yanlılarına ve Haiti halkına karşı bir sistematik bir cinayet ve saldırı dalgası izledi.

*1992'de ABD, BM'den çıkardığı bir karara dayanarak Somali'ye bir "hümaniter müdahale" gerçekleştirdi. 1994'e kadar süren bu saldırı ve işgal 10,000 dolayında Somalili'nin ölümüne yol açtı.

*1992'de ABD ve Fransa, Cezayir ordusunun 1991 genel seçimlerini kazanarak hükümeti kurmayihak eden FIS'ne (=İslm Selmet Cephesi) karşı yaptığı asker

darbeyi desteklediler. İslm hareketin bir bölümünün bu darbeye karşı silha sarılması üzerine patlak veren ve 1990'ların sonlarına kadar süren iç savaşta 100,000 dolayında insanın can verdiği tahmin ediliyor.

*ABD ve Britanya'nın aktif desteğiyle işbaşına gelen Endonezya faşistleri 1975-1999 yılları arasında Doğu Timor'da bir jenosid gerçekleştirmişlerdi. Buna rağmen ABD Devlet Başkanı Bill Clinton, Eylül 1993'de yaptığı bir basın toplantısında, Endonezya'ya Doğu Timor'da insan haklarının çiğnenmesi konusunda baskı yapmanın, iki ülke arasındaki iş ilişkilerini olumsuz yönde etkileyeceğini söyledi. Kasım 1997'de Vancouver'de yapılan APEC (=Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği Örgütü) toplantısında Endonezya Devlet Başkanı Suharto ile görüşen Clinton, ABD'nin Endonezya'ya çok yönlü desteğini sürdüreceğini özenle belirtti.

Aynı dönemde Britanya Endonezya'ya, kitle gösterilerini bastırmada kullanılan Alvis taşıtları ve Tactica basınçlı su püskürtme araçları satmayı kararlaştırdığı gibi, bir de kamuoyundan gizli olarak 64 ayrı silh satışına ilişkin bir sözleşme yaptı. Britanya, Endonezya militaristlerine küçük silhlar, mühimmat, bombalar, torpidolar, roketler, füzeler, mayınlar ve uçaklar satmayı da üstlendi. ABD ise 1999'da Endonezya ordusuna 106 milyon dolar değerinde silh ve asker malzeme satmayı ve Endonezya polisine ve Doğu Timor'daki sistematik katliam, işkence ve ırza geçmeleri örgütleyen ölüm mangalarını ve işbirlikçi çeteleri örgütlemek ve yönetmekle ünlenen Kopassus adı verilen özel asker birliklere eğitim vermeyi kabul etti.

2000'li yıllarda ise ABD'nin ya da ABD-İsrail-NATO'nun saldırganlığına Afganistan, Irak, Libya, Yemen, Pakistan gibi yeni örnekler eklendi. Neo-faşist ABD ve onun ortakları, sivil halkın kıyıma uğramasının önlenmesi gerekçesiyle Suriye'ye ve nükleer çalışmalarını durdurma gerekçesiyle İran'a saldırmayı, bu ülkelerin (ve başkalarının) rejimlerini değiştirmeyi açıkça tartışabiliyor, hiç utanmadan bu ülkeleri savaşla ve geliştirmekle övündükleri yeni ve daha güçlü bombalarla bombardıman etmekle tehdit edebiliyorlar vb.

Örnekleri çoğaltabiliriz ama bu kadarı yeter. Burada dünya siyasal pratiğinin, Marksist-Leninist teorinin barışçı bir kapitalizm, barışçı bir emperyalizm olamayacağı, çağımız koşullarında emperyalistlerarasıçelişmelerin, burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki çelişmelerin ve ezen uluslarla ezilen uluslar arasındaki çelişmelerin antagonist bir nitelik taşıdığı ve esas itibariyle zor yoluyla çözülebileceği yolundaki önermelerini yeniden ve yeniden doğruladığının altınıçizmek gerek. Aslında liberal aydın ve yazarlarımızın pasifist hayallerine en iyi yanıtı emperyalist burjuvazinin pratiği veriyor ama onun sözcüleri de bu konuda yeterince açık konuşuyorlar. Örneğin, ABD Deniz Piyadesi Tümgeneralı Smedley D. Butler 1935'de şunları söylüyordu:

Otuzüç yıl dört ay süreyle aktif asker hizmette bulundum. Ve bu süre içinde zamanımın çoğunu Büyük Sermaye, Wall Street ve bankacıların öndegelen bir koruma görevlisi gibi çalışmakla geçirdim. Özcesi, ben bir çete elemanı, bir kapitalizm gangsteri idim...

Bu çerçevede 1914'de Meksika'yı ve özellikle Tampico'yu Amerikan petrol çıkarları için güvenli hle getirmeye yardım ettim. Haiti ve Küba'yı National City Bank'taki delikanlıların paralarını rahatça tahsil edebilecekleri bir yer hline getirmeye yardım ettim. Wall Street'in çıkarları için yarım düzine Orta Amerika cumhuriyetinin ırzına geçilmesine yardım ettim. Çete sicilim uzundur. 1902-12 arasında Nikaragua'yı, Brown Brothers uluslararası bankacılık kurumu için arındırmaya yardım ettim... 1927'de Çin'de Standard Oil şirketinin işlerini rahatsız edilmeden görmesine yardım ettim.

...Çeşitli onurlarla, madalyalarla ve yükseltmelerle ödüllendirildim. Geçmişe dönüp baktığımda Al Capone'a birkaç yararlı ipucu verebilirdim, diye düşünüyorum. Onun çetesi, kentin üç semtinin ötesine geçememişti. Bense üç kıtada cirit atıyordum.

Bu tarihten 64 yıl sonra New York Times gazetesinin önde gelen yazarlarından Thomas Friedman daha 28 Mart 1999'da kaleme aldığı bir makalesinde aynen şöyle diyecekti:

"Pazarın gizli eli, gizli bir yumruk olmaksızın asla iş göremez. McDonald's, ABD Hava Kuvvetlerinin kullandığı F-15'in tasarımcısı McDonnell Douglas olmaksızın varolamaz ve dünyanın Silikon Vadisi teknolojileri için güvenli bir yer olmalarını sağlayan kurumların adları ABD Kara Kuvvetleri, Hava Kuvvetleri, Donanması ve Deniz Piyadeleridir."

* * * * *

Yineliyorum: Entellektüel dürüstlük ve demokratizm, bütün gerici-faşist asker darbelerine karşı NET VE İKİRCİMSİZ bir tutum almayı ve emperyalist gericilikle "geri" ve zayıf ülkelerdeki yerel gericilik arasındaki göbek bağının üzerini örtmeyi değil, tam tersine bu bağı gözler önüne sermeyi ve inetlemeyi gerektirir. Liberallerimizin yaptıkları gibi, Türkiye'de yapılan asker darbeleri inetlemek, AMA emperyalist burjuvazinin başka ülkelerde gerçekleştirdikleri asker darbeler karşısında sessiz kalmak ve Washington, Londra, Paris, Berlin'deki "uygar" bay ve bayanları övmek, onların karşısında eğilmek vb., belki kasıtlı bir ikiyüzlülük ve sahtekrlik değildir ama bu yaklaşım en azından ilkesizliğin, pragmatizmin ve tutarsızlığın doruğu sayılmalıdır. Çağımızda, her türlü gericiliğin esas kaynağı ve demokratizmin baş düşmanı olan emperyalizme karşı çıkmadan sözcüğün gerçek anlamında demokrat olunamayacağı gibi sözcüğün gerçek anlamında asker darbe karşıtı da olunamaz.

Çeşitli hatalı anlayışlarına rağmen liberallerimiz, özel olarak Türkiye'deki asker darbeleri ve asker darbe girişimlerini ve genel olarak asker -bürokratik kliğin rezillik, cinayet ve kıyımlarını sergiliyor ve mahkûm ediyorlar. Son aylarda onların, bir süre deta kayıtsız-koşulsuz desteklemiş oldukları AKP hükümetini haklı bir tarzda eleştirdiklerini de görüyoruz. Bu arada, liberal aydın ve yazarların, Türk-Ermeni sorununa duyarlılığın artmasında, Kürt halkına karşı işlenen insanlık suçlarının sergilenmesinde ve genel olarak Türkiye'nin kanlı ve kirli geçmişiyle yüzleşmesinde ve kökü çok derinlerde yatan İttihatçı-Kemalist

zihniyetin zayıflatılmasında küçümsenmeyecek bir işlev gördüklerini anımsatmalıyız. Sonuç olarak, siyasal gericiliğin ve devlete tapınmanın bu denli koyu olduğu ülkemiz koşullarında liberal aydınların, demokratik bilincin gelişmesinde ve yerleşmesinde önemli sayılabilecek bir rol oynadıklarını ve oynamaya da devam edebileceklerini söyleyebiliriz.

Evet bütün bunların hanelerine olumlu bir puan olarak yazmakla yükümlüyüz. Ama onları, tutarlıdemokratizm bakış açısından hareketle sert bir eleştiriye tbi tutmamız da gerekiyor. Onlar uygarlığın doruğu gibi gösterdikleri AB ülkelerini ve onların rejimlerini yücelttikleri, 12 Eylül 1980 darbesi ve 28 Şubat 1997 örtülü darbesi başta olmak üzere ülkemizdeki darbelerin ardındaki ABD ya da ABD/ İsrail bağlantısını genellikle görmezden geldikleri, emperyalist devletlerin ve onların istihbarat örgütlerinin on yıllardır Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde gerçekleştirdikleri gerici-faşist asker darbelere değinmemeyi ya da göstermelik bir biçimde değinmeyi yeğledikleri ve tabii, Kürt halkı da içinde olmak üzere ezilen halkların ezen halklarla TAM EŞİTLİĞİNİ SAVUNMADIKLARI için eleştirilmeli ve hatt sergilenmelidir. Tutarsız ve yarım-yamalak, hatt çeyrek demokratlar olarak kalmakta direttikleri ölçüde daha geriye gidecek ve siyasal gericiliğin ve emperyalist burjuvazinin basit bir uzantısı haline geleceklerdir.

23-25 Nisan 2012